

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Tos/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117010517
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Halkociová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8117010517.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Moniky Halkociovej a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Mariána Sninského na neverejnom zasadnutí konanom dňa 11.07.2017, v trestnej veci odsúdeného E. O. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. a iné, v konaní o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 1Pp 32/17, zo dňa 10.04.2017, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného E. O..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 415 ods. 1 Tr. por. v spojení s ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. zamietol žiadosť ods. E. O. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T 84/2010 zo dňa 12.8.2014.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí, podal odsúdený sťažnosť, ktorú aj dodatočne písomne odôvodnil. V dôvodoch sťažnosti uviedol, že svoju predchádzajúcu trestnú činnosť si v plnom rozsahu odpykal a vykonal trest. Súd má, podľa jeho názoru, predovšetkým hodnotiť ako sa správal vo výkone trestu, ako pristupoval k plneniu úloh a povinností a snažil sa napraviť. Vo výkone trestu preukázal polepšenie, riadne si plnil svoje povinnosti, pracoval aj v samospráve oddielu a jeho hodnotenie plnenia povinností a úloh v programe zaobchádzania vo výkone trestu je hodnotené kladne a dostal za plnenie si povinností aj pochvalu a doporučenie k prepusteniu. Má za to, že súd by sa nemal zaoberať minulosťou, ale mal by zohľadniť dobu tohto trestu, ktorý v súčasnosti vykonáva, a preto, že splnil všetky náležitosti, ktoré podmienené prepustenie vyžaduje, mal by ho súd podmienené prepustiť. Súd by nemal konať predpojaté s tým, že už bol príslušným sudcom riešený, ale malo by sa objektívne a nezaujato prihliadať na fakty o tom, že sa polepšil a chce viesť riadny život jednak pracovný, ako aj rodinný, aby už nebol viac na obťaž spoločnosti, ale aby bol riadnym občanom, ktorým chce byť. Preto prosí odvolací súd, aby tieto okolnosti zvážil a dal mu šancu byť riadnym občanom.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzalo, pričom zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Správne prvostupňový súd v dôvodoch napadnutého uznesenia uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T 84/2010 zo dňa 2.2.2011 bol odsúdený E. O. uznaný vinným v bode 1/ rozsudku z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., v bode 2/ rozsudku zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., v bode 3/ z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň bol podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušený výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T 40/2010 zo dňa 15.4.2010, ako aj sp. zn. 4T 30/2010 zo dňa 25.2.2010.

Zo správy o nastúpení trestu plyní, že odsúdený nastúpil trest dňa 7.2.2011. Do výkonu trestu bola odsúdenému započítaná väzba od 21.2.2010 do 21.7.2010 a výkon trestu od 21.7.2010 do 7.2.2011 z trestného rozkazu sp. zn. 2T 40/2010 zo dňa 15.4.2010.

Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 3Nt 6/2013 zo dňa 4.9.2013 bola podľa § 394 ods. 1 Tr. por., s poukazom na ust. § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu SR a o konaní pred ním, ako aj o postavení jeho sudcov povolená obnova konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 4T 84/10 ohľadne obž. E. O.. Podľa § 400 ods. 1 Tr. por. súd zrušil výrok o treste a spôsobe jeho výkonu v rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T 84/10 zo dňa 2.2.2011.

Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T 84/10 zo dňa 17.9.2013 bol odsúdený podľa § 72 ods. 1 písm. b/ Tr. por. prepustený z väzby do výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T 40/10 zo dňa 15.4.2010 a do výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T 16/2008, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Napokon rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T 84/10 zo dňa 12.8.2014 bol ods. E. O. odsúdený podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák. podľa zásad uvedených v § 41 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2,5 Tr. zák., pri zistení prirážajúcich okolností podľa § 37 písm. h/, m/ Tr. zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov, pre výkon trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň bol podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušený výrok o treste uložený odsúdenému trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T 40/10 zo dňa 15.4.2010 a trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T 30/10 zo dňa 25.2.2010.

Zo správy o nastúpení trestu plyní, že výkon tohto trestu (uloženého v konaní po povolenej obnove konania) nastúpil odsúdený dňa 22.10.2014, pričom do tohto trestu mu bola započítaná väzba od 21.2.2010 do 21.7.2010 a výkon trestu od 21.7.2010 do 21.7.2011. Z hodnotenia ÚVTOS zo dňa 22.3.2017 ďalej plyní, že už od začiatku sú vo vzťahu k odsúdenému zaznamenané v pedagogickej dokumentácii záporné poznatky pre porušovanie ústavného poriadku ako napr. nedovolené kontaktovanie sa, nedodržiavanie časového rozvrhu dňa, pohyb mimo vymedzený priestor. Následne pri nenásilnom, postupne vysvetľujúcom, motivujúcom vedení splnil požiadavky na neho kladené. Snahou a kladnou aktivitou si odsúdený vytvoril podmienky aj pre udelenie disciplinárnej odmeny. V rámci oddielu pravidelne vykonával činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, čistiace a upratovacie práce v oddiele v jedálni odsúdených. Resocializačná prognóza, vzhľadom na nezamestnanosť pred nástupom do výkonu trestu, sa javí ako menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti je stredné, čiastočne preukázal splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučili ho podmiennečne prepustiť s dohľadom. Dňa 26.4.2017 bol, po rozhodnutí prvostupňového súdu, okresnému súdu doručený dodatok k hodnoteniu z ÚVTOS Prešov, kde z tohto vyplýva, že od spracovania predchádzajúceho hodnotenia došlo k zmenám v správaní odsúdeného, ktoré majú vplyv na zmenu záverov hodnotenia a to tým, že mu bol uložený disciplinárny trest pokarhanie pre porušenie povinností uložených ústavným poriadkom, keď nedodržel časový rozvrh dňa, po večierke sa zdržiaval v inej izbe. Vzhľadom na uvedené ústav konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, ale neodporučil ho podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody.

Z odpisu z registra trestov je zrejmé, že odsúdený má v tomto registri šesť záznamov, rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T 16/08 zo dňa 17.3.2008 bol odsúdený pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1,2 písm. d/ Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere dvoch rokov a šesť mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní štyroch rokov, následne dňa 26.5.2010 bol tento trest nariadený a bol vykonaný 21.1.2014.

Je potrebné prvostupňovému súdu vytknúť, že opakovane nepresne cituje ustanovenie, podľa ktorého vo veci rozhodol. Len všeobecne cituje ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., pričom toto ustanovenie rieši podmienky pre podmiennečné prepustenie tak osôb odsúdených pre prečin, ako aj pre zločin. V danom prípade bolo namieste rozhodovať podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., podľa ktorého súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin možno ju podmiennečne prepustiť po výkone dvoch tretín

uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je mimoriadnym inštitútom, ktorý by súd mal aplikovať len výnimočne, súd ho však môže použiť len za splnenia zákonom stanovených podmienok, a to tak formálneho charakteru, ktorým je vykonanie v prejednávanej veci dvoch tretín súdom uloženého trestu odňatia slobody, čo odsúdený splnil, ako aj materiálneho charakteru, a to preukázanie polepšenia odsúdeného, pričom podľa názoru krajského súdu vykonané dokazovanie musí jednoznačne viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený sa svojim správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon preto už nie je potrebný. Pokiaľ teda súd na základe vykonaného dokazovania nedospeje k bezpečnému záveru, že odsúdený sa polepšil natoľko, že od neho možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, nemôže odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody podmienečne prepustiť. Odsúdený sa opakovane dopustil zločinu lúpeže, ide uňho v prípade vykonávaného trestu o piate odsúdenie. Napriek predchádzajúcim odsúdeniam, ktoré boli aj podmienečné a v jednom prípade bolo u neho podmienečne zastavené trestné stíhanie, odsúdený možnosť polepšiť sa, viesť riadny život, nevyužil a opakovane sa dopustil násilného trestného činu. Skutočnosť, že odsúdený napriek dlhodobému výkonu trestu nebol doposiaľ disciplinárne odmenený a dokonca raz bol disciplinárne potrestaný poukazuje na skutočnosť, že tento nepreukázal, že od neho možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Preukázanie polepšenia musí odsúdený urobiť pozitívne, to znamená, že sa od neho očakávajú disciplinárne odmeny a pozitívny prístup k prevýchove, spolupráca na prevýchove v rámci výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený sa počas výkonu trestu nesprával vždy v súlade s ústavným poriadkom, preto ho prepustiť nie je možné.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zákonných ustanovení a vykonaného dokazovania, aj krajský súd dospel k záveru, že aj keď formálne podmienky pre podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vykonanie dvoch tretín uloženého trestu, boli splnené, vykonané dokazovanie nevedlo k dostatočne odôvodnenému záveru, že sa odsúdený už doterajším výkonom trestu natoľko polepšil, žeby sa od neho mohlo očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Nepochybil preto súd prvého stupňa, keď žiadosť odsúdeného o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol, a krajskému súdu nezostávalo nič iné, len jeho sťažnosť postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.